

ใบความรู้ที่ ๑ วรรณกรรมร่วมสมัย เรื่อง เด็กที่ครูไม่ต้องการ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัย ๑
รายวิชา ภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เสียงไม้เรียวกระทบกันดัง ขวับ ขวับ นักเรียนที่เข้าแถวที่เข้าแถวหน้าเสาธงเงียบกริบ พวก ตัวเล็ก ๆ ที่เคยคุยกันจ้อกแจ้กเวลาร้องเพลงชาติ ยืนตัวแข็งเป็นตุ๊กตา "คนอื่นอย่าเอาเยี่ยงอย่าง ถ้าขึ้นประพจน์จะถูกทำโทษแบบนี้ สำหรับนายก้อน เคยห้าม เคยสอนนับครั้งไม่ถ้วน ยังไม่จำ ถ้าทำอีกต้องเอา ๒ คุณ ๒ คุณ ๓ เทาไร ก้อน" ครูใหญ่ ตาลูกวาว จ้องที่ก้อน

"๙ ครับ"

"เออดี สูตรคุณประเทศไหนกันพ่อคุณ บ.๓ แล้ว นี่ละมัวแต่ขาดโรงเรียน ตอบใหม่"

"๖ ครับ"

"ใช่ ต่อไปหกที่จำไว้ไปได้"

ก้อนค้ำค้ำ เดินก้มหน้ากลับไป เสียงนักเรียนพึมพำ ตัวเปียก ๆ เริ่มแห่กันอีก

ใคร ๆ พากันลงความเห็น ว่า ก้อนเป็นเด็กเกเรเหลือขอ ขาดโรงเรียนบ่อย รังแกคนอื่น ด่าครู ผู้หญิง ลักเปิดไก่อตามหมู่บ้าน ลักสมุดดินสอเพื่อน ออกจากบ้านมาโรงเรียน เอาหนังสือซ่อนแฉะเล่นเสีย กลางทาง บางวันกลับจากโรงเรียนไม่ถึงบ้าน นอนเสียกับเพื่อน บางทีก็นอนตามกองฟาง ทำเอาครู ปวดหัวไปตามๆ กัน เขี่ยนตีเท่าไรๆ ไม่มีผล พวกผู้ใหญ่ที่รู้จักต่างพยากรณ์ชะตาของก้อนไว้ว่า โตขึ้นถ้าไม่ตายโหง ก็ติดคุก

ก้อนอายุ ๑๑ขวบ กำลังเรียนชั้นประถม ๓ ผอมสูง ผิวดำ ที่มุมปากมีรอยแตกขาว เป็นยวง โรคขาดอาหาร ประวัติที่ครูเกรียง ครูประจำชั้นบันทึกไว้ ก้อนกำพร้าพ่อตั้งแต่ยังจำความไม่ได้ แม่มีผัวใหม่ ทิ้งให้ก้อนอยู่กับยาย ก้อนขาดความอบอุ่นจากแม่ มียายที่เอาแต่ดุด่าตามแบบของคนแก่ ที่จะให้เด็กทำอะไรให้ได้ตั้งใจ ยิ่งฐานะยากจนหาเช้ากินค่ำ จึงไม่มีเวลาเอาใจใส่กับหลาน เพียงมีข้าวกรอกหม้อ ไปวันๆ ก็พอใจแล้ว

สิ้นเสียงสัญญาณระฆังหยุดพักกลางวัน เด็ก ๆ กรูกันออกมาจากห้องเรียน หัวปิ่นโต หม้อข้าว เตรียมรับประทานอาหารกลางวัน บางคนตรงเข้ามาหาแม่ค้า คนขายหวานเย็นเขย่ากระดิ่งรัวลั่น เด็กๆ วิ่งเข้าไปล้อม

ก้อนออกไปยืนอยู่ห่างๆ จากกลุ่มเด็กเหล่านั้น ตาจับอยู่ที่วัตถุสีเขียวสีแดงที่เด็กๆ กำลังกิน กันอย่างลืมหูลืมตา ความหิวมันเตือนน้ำย่อย น้ำย่อยเตือนให้น้ำลายไหลเตรียมออกมาเพื่อคลุกเคล้าอาหาร นานๆ เขาจะยกมือขึ้นเช็ดปาก กลืนน้ำลาย ก้อนยืนเหมือนถูกสะกด ปล่อยความคิดฟุ้งซ่านออกไป

เด็กพวกนั้นใส่เสื้อผ้าเนื้อดี สะอาด เพราะมีพ่อแม่ซักรีดให้ สวมถุงเท้า รองเท้า มีหมวก กันแดด มีกระเป๋าหนังสือสวยๆ มีสตางค์มาซื้อขนมกินทุกวัน บางคนยังได้ค่าจ้างมาโรงเรียน มีโอกาส ร้องให้อ่านแม่เมื่ออยากได้ตุ๊กตาหรือรถไกลานซักรีด แม่คอยห่มผ้าให้ในยามดึก อากาศหนาว บางคน พ่อแม่เอารถมาส่งถึงโรงเรียน

กัมดูตัวบ้าง เสื้อกางเกงสีซีฟู่กันขาด ปะแล้วปะอีกจนหาเนื้อเดิมไม่พบ เวลาเดินลมเข้าวูบๆ รองเท้า หมวกไม่ต้องพูดถึง มองไปทางโรงอาหารพวกนั้นกำลังกินข้าวอย่าง เอรีดอ้อย พวกที่อ้อมแล้ววิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน สายตาชุ่มมัวของก้อนหลบต่ำลง ไม่อยากเห็นภาพนั้น อีกต่อไป เดินก้มหน้าออกไปทางหลังโรงเรียน ตอนบ่าย ครูเวรเรียกก้อนมาทำโทษอีก เพราะมีเด็กมาฟ้องว่า ก้อนไปขโมยส้มในสวนหลังโรงเรียนกิน

"ตอนหยุดพัก เธอไปขโมยส้มเขาใช่ไหม" ครูเวรตั้งคำถาม

"ครับ"

"ก็ลูก"

"๒ ครับ"

"ครูเคยบอกกี่ครั้งแล้ว ไม่ให้ขโมยของคนอื่นจำได้ไหม"

"จำได้ครับ"

"แล้วทำไมเอาอีก" เจียบ ก้อนไม่ตอบ ไม่มีคำแก้ตัว ก้มหน้าลงในที่สุดก็โดนไม้เรียวเพื่อไม่ให้คนอื่นเอาอย่าง

เช้าวันรุ่งขึ้น พ่อเด็กชายสมศักดิ์ นักเรียนชั้นเดียวกับก้อนมาหาครูใหญ่

"ครูช่วยจัดการให้ที ไอ้ก้อนมันต่อยลูกผมเสียหน้าตาบวม ดูซีครับ" ผู้เป็นพ่อฟ้องครูใหญ่ชี้ให้ดูหน้าลูก มีรอยเขียวที่ขอบตา

"ครูต้องเขียนให้เข็ดเสียบ้าง"

"ครับ เดี่ยวผมจัดการให้" ครูใหญ่รับปากพ่อของสมศักดิ์ด้วยความเกรงใจ เพราะเป็นพ่อค้า ใหญ่รวย เคยออกเงินสร้างโรงเรียนตั้งก่อนหลัง ซ้ำมีลูกชายคนเดียว ประคบประหงมกันเป็นเทวดา ความรักทำให้เกิดความลำเอียง อำนาจเงินทำให้เกิดความเกรงใจ

ก้อนถูกตี ๖ ที เพราะต้องเอาสองคุณกลางวันวันนั้น หลังจากเด็กออกจากห้องไปหมดแล้ว ครูเกรียงเรียกก้อนเข้าพบ

"ทำไมไปต่อยสมศักดิ์เขาละก้อน" เป็นน้ำเสียงที่แสดงความปรานี

"เขาว่าผมไอ้ขี้ขโมยครับ"

"เราต้องอดทนซึ่ก้ออน เกิดเป็นลูกผู้ชายต้องทน เสียงเขาว่ามันไม่เจ็บแสบอะไร เราทำร้ายเขา มันผิดกฎของโรงเรียน ครูเห็นใจเธอ รักเธอ อยากเห็นเธอเป็นคนดี มีเรื่องอะไรคับข้องใจ ต้องเล่าให้ ครูฟังบ้าง ครูเหมือนพี่หรือพ่อของเธอ ไม่ต้องกลัว มีอะไรบอกนะ"

ครูเกรียงยื่นมือไปลูบหัวก้ออนเบาๆ ด้วยความรักที่มีต่อศิษย์ ซึ่งบางทีก็เสมือนลูกน้ำใสๆ จาก ดวงตาอันชุ่มม้วคู้่นเริ่มไหลออกมาอาบแก้ม เป็นครั้งแรกที่ครูเกรียงเห็น น้ำตาของก้ออน มันเป็นน้ำตา แห่งความตื่นตันใจ ความน้อยใจ ความดีใจ ระคนกัน อาจเป็นครั้งแรกที่เขาได้รับความอบอุ่น ได้รับ ความเห็นใจ เคยแต่ถูกดุด่า ถูกตำหนิ คาคโทษไม่เรียว ไม่มีใครเป็นมิตรกับเขาเลย

ก้ออนมองตามครูเกรียงไปจนลับตา ความสุขที่เขาได้รับเพียงชั่วครู่ กำลังจะหมดไปพร้อมกับ ภาพของครู ที่ลับไป ซะโงกดูที่หน้าต่าง แต่ไม่เห็นครูเสียแล้ว

กลับมานั่งที่โต๊ะ หยิบหนังสือขึ้นมาเปิด ภาพที่ผุดขึ้นบนหนังสือ มันจะทยอยกันมาเป็นลำดับ สีเขียวแดงของหวานเย็น กล้วยปังร้อนๆ ก้วยเตี่ยว ข้าวราดแกง ข้าวต้มมัดส้มโอ ภาพสุดท้ายไม่เรียว กำลังลงหลังตัวเอง

ปิดหนังสือ เดินไปรินน้ำดื่ม ๑ แก้วเต็มๆ กลับมาพบลงกับโต๊ะ ภาพยายหัวขาว โพลนถือไม้ ไล่ตี ปากก็ด่าอยู่ไม่ขาด ขึ้นบนกระท่อม เปิดหม้อข้าว ข้าวหมดหม้อ ปิบข้าวสารก็เกลี้ยง ล้วนแต่เป็น ภาพของความผิดหวัง แล้วภาพที่ตนปรารถนาก็มาแทน ได้สวมเสื้อกางเกงชุดใหม่ กระเป๋าหนังสือ ใบงาม สมุดเนื้อดีมีรูปปกเป็นอัศวินกำลังขี่ม้า ดินสอแท่งสวย กำลังอ่อยกับก้วยเตี่ยวขามใหญ่ ซ้าหวาน เย็นอีก ๑ แท่ง เพื่อนๆ พากันมาเล่นด้วย แม่กำลังโอบกอดลูบหัว

เสียงระฆังดังขึ้น ภาพจริงและภาพปลอมที่เกิดขึ้นบนจอแห่งจิตของก้ออนก็ล้มหายไป ลุกจาก โต๊ะไปดื่มน้ำเปล่าๆ อีกสองแก้ว เตรียมเข้าเรียน

ข่าวก้ออนขาดโรงเรียน ๓ วัน เป็นเรื่องธรรมดาสำหรับครูในโรงเรียน แต่เรื่องเงินในกระเป๋าถือ ของครูสตรีนะซี เป็นเรื่องโจษจันกันในวงครู เกือบทุกคนลงโทษก้ออน ครูลี้มกระเป๋าไว้บนโต๊ะพักเดียว เงินหายไป ๕๐ บาท พอตื่นขึ้นก้ออนขาดโรงเรียน เลยคิดกันว่าก้ออนไม่กล้ามาเพราะกลัวถูกทำโทษ ด้วยเหตุนี้ครูเกรียงจึงตกลงใจไปบ้านก้ออน

ครูเกรียงเป็นครูใหม่ เข้ามาสอนในโรงเรียนบ้านไร่ไม่ถึงปี และไม่ใช่คนบ้านนั้น จึงต้องถาม ชาวบ้านมาตลอดทางประมาณ ๒ กิโลเมตรก็ถึงบ้านก้ออน ซึ่งควรจะเรียกว่ากระท่อมมากกว่าบ้าน มุงหญ้าคา ฝาขัดแตะ เสายไ้ไปด้านหนึ่งใช้ไม้ค้ำไว้กันล้ม หลังคามีรูโหว่ เพราะหญ้าคาเก่าปลายหลุดไป ต้องเอาถุงพลาสติกแซมไว้กันฝนรั่ว ขนาดของกระท่อมนอนแทบไม่ตลอดตัว ขณะที่ก้าวขึ้นไป มันไหว ยวบยาบน่ากลัวฟัง

บนเสื่อไม้เก่า ๆ มีร่างของหญิงชราอนอนอยู่ ผอมเห็นซี่โครงขึ้นเป็นซี่ๆ หน้าที่หย่อนยาน กระเพื่อมขึ้นลงเวลาหายใจ ก้อนลูกขึ้นจากเตาหุงข้าวมุมกระท่อม ยืนแก้กั๊กด้วยความประหลาดใจ เลยทำอะไรไม่ถูก

"กำลังทำอะไรก่อน อ้อ หุงข้าวรี" ครูเกรียงหันไปทางหม้อข้าวที่กำลังเดือดมีไฟลุกท่วมหม้อ เพราะเป็นไฟฟืน

"ต้มข้าวต้มให้ยายครับ"

"ครุมาเยี่ยมเธอ คิดว่าป่วยเป็นอะไรไป"

"ไครมา หือ ก่อน ไครมา" เสียงแหบเครือของยาย

"ครุมา ยาย ครุ"

"อ้อ ครุ" แก่ทำท่าจะลุกขึ้นนั่ง แต่ครูเกรียงห้ามไว้

"ผมมาเยี่ยมครับป้า เห็นก่อนหายไพลหลายวันคิดว่าเจ็บป่วยเป็นอะไรไป"

"อ้อ ฉันทป่วยเสียหลายวัน ก่อนต้องขาดโรงเรียน แยะจริง ๆ ครู คนหาเข้ากินค้ำมาเจ็บเสียก็ไม่มีอะไรจะกิน ได้ก่อนพอเก็บผักหักฟืนบ้าง รั้งจ้างเขา ได้เงินมาซื้อข้าวสารหุง บางวันก็อ้อม บางวันก็ไม่อ้อม เฮ้อ"

แกหยุดหอบพอดีก่อนยกชามข้าวต้มมาให้ เป็นข้าวต้มเหลว ๆ มีน้ำมากกว่าเม็ด ก่อนพยุงให้ยายลุกขึ้นนั่ง แล้วเริ่มกินข้าวต้ม

"กินข้าวเสียก่อน ก่อน"

ก่อนจัดการกับข้าวต้มที่เหลือกันหม้อ ข้าวต้มเปล่าใส่เกลือเค็ม ๆ รสหวานมันของข้าวใหม่ ทำให้ข้าวต้มหม้อนั้นหมดไม่รู้ตัว

"ป้ากินยาอะไรบ้างหรือเปล่า" ครูเกรียงหันไปทางยายของก้อนที่อ้อมแล้ว กำลังต้อนน้ำจากกระป๋องนมเก่า ๆ

"ก่อนมันซื้อมาให้ ไม่รู้ยาอะไร กินเข้าไปพอหายปวดหัว" แก่ชี้ไปทางขวดยา ครูเกรียงหยิบ มาดูและต้องแปลกใจเพราะตัวหนังสือที่ปิดไว้ข้างขวด บอกชื่อยา "แอสไพริน" เป็นลายมือของเขาเอง

"ยาในห้องพยาบาลโรงเรียน" ครูเกรียงคิด

เมื่อลงบันไดบ้านก่อนมาแล้ว ครูเกรียงรำพึงกับตัวเองว่า "ก้อนเธอไม่ได้ลงไปทุกอย่าง อย่างที่ใคร ๆ พวกกันเข้าใจหรอก ครูไม่ตำหนิเธอเลยที่เธอ ขาดโรงเรียน ๓ วัน ครูเสียอีกควรละอายเธอ พຽງนี้ครูจะลาโรงเรียน ๔ วัน เพื่อกลับไปเยี่ยมแม่ซึ่งป่วย อยู่ที่บ้าน"